

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

06 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către inculpatul Suvac Marian și de către avocatul Puțuntica Eric în numele acestuia, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 26 septembrie 2018, în cauza penală privindu-l pe

Suvac Marian xxxx, născut la xx xxxx xxxx, originar din or. xxxx, domiciliat în xxxx str. xxxx nr. xx ap. xx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 15.03.2017 – 18.05.2018;

Instanța de apel: 21.06.2018 – 26.09.2018;

Instanța de recurs: 26.11.2018– 06.02.2019.

Asupra admisibilității recursurilor în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți (sediul central) din 18 mai 2018, adoptată în conformitate cu art.364¹ Cod de procedură penală în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Suvac Marian a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.320¹ Cod penal, cu stabilirea următoarelor pedepse:

- pentru episodul din 13.01.2017 - 1 an închisoare;
- pentru episodul din 02.06.2017 - 1 an închisoare;
- pentru episodul din 26.10.2017 - 1 an închisoare;
- pentru episodul din 09.12.2017 - 1 an închisoare.

Conform prevederilor art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate i-a fost stabilită pedeapsa de 3 ani închisoare.

În temeiul prevederilor art.85 alin.(1) Cod penal, s-a adăugat parțial la pedeapsa stabilită, pedeapsa neexecutată stabilită prin sentința Judecătoriei Bălți din 09.03.2016, și

definitiv i s-a stabilit lui Suvac Marian pedeapsa cu închisoarea pe un termen de 3 ani 6 luni cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond, *în fapt*, a constatat că Suvac Marian, știind cu certitudine despre faptul că, la 13.01.2017, de judecătoria Bălți a fost recunoscut ca agresor, fiind adoptată în acest sens ordonanța de protecție a cetățenei Cucichina Svetlana, în calitate de victima a violenței în familie, pe un termen de 90 de zile, adică până la 13.04.2017, cu stabilirea următoarelor măsuri de protecție: interzicerea lui Suvac Marian de a se apropia la o distanță mai mică de 200 m de locuința victimei Cucichina Svetlana, amplasată în mun. xxxx str. xxxx nr. xx ap. xx ; interzicerea lui Suvac Marian de a se apropia la o distanță mai mică de 50 m de victima Cucichina Svetlana, interzicerea lui Suvac Marian de a contacta sub orice formă cu victima Cucichina Svetlana, etc., fiind în stare de ebrietate alcoolică, la data de 13.01.2017, intenționat ignorând prevederile ordonanței enunțate, a venit la domiciliul victimei Cucichina Svetlana, situat în mun. xxxx str. xxxx nr. xx ap. xx, refuzând de a părăsi locuința la insistența ultimei, unde a și rămas în continuare, adică până la data de 14.01.2017, până la venirea colaboratorului de politie.

Tot el, prin ordonanța de protecție nr. 2-162/2017 din 26.05.2017, emisă de Judecătoria Bălți pe un termen de 90 zile, a fost recunoscut agresor al mamei sale Suvac Aliona și a fost obligat: de a părăsi locuința din mun. xxxx str. xxxx nr. xx ap. xx; de a nu se apropia de locuința din mun. xxxx str. xxxx nr. xx ap. xx mai puțin de 100 metri; de a nu se apropia la o distanță mai mică de 50 metri. Contrar acestor obligațiuni stabilite de instanța de judecată, Suvac Marian, la 02.06.2017, aproximativ la orele 20.00, venind la locul de trai al mamei sale, în stare de ebrietate alcoolică, în apartamentul nr. xx, care este amplasat pe str. xxxx nr. xx mun. xxxx, a iscat un conflict cu mama sa Suvac Aliona, manifestând o vădită lipsă de respect față de ea, față de principiile morale, familiare, profitând de faptul că aceasta din urmă este neputincioasă față de el, deși ultimului conform măsurilor stabilite de instanța de judecată în ordonanța de protecție numită supra, îi era interzis să se apropie de victima Suvac Aliona, acesta a ignorat cerințele legale.

Tot el, știind cu certitudine că, în baza ordonanței de protecție din 20 septembrie 2017, emisă de Judecătoria Bălți, este obligat începând cu data de 20 septembrie 2017, pentru o perioadă de 90 zile, de a părăsi locuința din strada xxxx nr. xx ap. xx din mun. xxxx în care locuiește victima Olesea Suvac și fiind obligat de a nu se apropia de locuință și de locul de muncă al victimei Olesea Suvac la o distanță mai puțin de 200 metri, intenționat, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând consecințele, admitând și dorind survenirea lor, la 26 octombrie 2017 aproximativ la orele 17.30, fiind în stare de ebrietate alcoolică, contrar prevederilor ordonanței de protecție, a mers la domiciliul victimei - Suvac Olesea, și profitând de faptul că ușa de la intrare nu era încuiată, a pătruns fără permisiune în apartamentul nr. xx din str. xxxx nr. xx mun. xxxx, iar în continuarea manifestând o vădită lipsă de stimă și respect față de soția sa, față de prevederile legale și principiile morale, a intrat în conflict verbal cu soția și soacra sa, refuzând să părăsească locuința, deși dânsul conform măsurilor stabilite în

ordonanța de protecție, despre condițiile și cerințele căreia a fost informat în scris, are interdicție de a se afla sau apropia mai aproape de 200 metri de apartamentul menționat ca locuință a victimei Suvac Olesea, de locul ei de muncă.

Tot el, știind cu certitudine că, în baza ordonanței de protecție din 20 septembrie 2017, emisă de judecătoria mun. Bălți, este obligat începând cu data de 20 septembrie 2017, pentru o perioadă de 90 zile, de a părăsi locuința din strada xxxx nr. xx ap. xxx din mun. xxxx în care locuiește victima Olesea Suvac și fiind obligat de a nu se apropia de locuință și de locul de muncă al victimei Olesea Suvac la o distanță mai puțin de 200 metri, intenționat, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând consecințele, admitând și dorind survenirea lor, la 09.12.2017, aproximativ la ora 18.00, fiind în stare de ebrietate alcoolică, contrar prevederilor ordonanței de protecție, a mers la domiciliul victimei - Suvac Olesea, și profitând de faptul că ușa de la intrare nu era încuiată, a pătruns fără permisiune în apartamentul nr. xx din str. xxxx nr. xx mun. xxxx, iar în continuare manifestând o vădită lipsă de stimă și respect față de soția sa, față de prevederile legale și principiile morale, a intrat în conflict verbal cu soția sa, refuzând să părăsească locuința, deși dânsul conform măsurilor stabilite în ordonanța de protecție, despre condițiile și cerințele căreia a fost informat în scris, are interdicție de a se afla sau apropia mai aproape de 200 metri de apartamentul, menționat ca locuință a victimei Suvac Olesea, de locul ei de muncă, etc.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către inculpat, care a solicitat casarea parțială a sentinței cu emiterea unei noi hotărâri, prin care să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă, deoarece consideră că instanța incorect a individualizat pedeapsa.

În argumentarea apelului a invocat că locuiește cu soția sa cu care au 5 copii de la xx până la xx ani, iar în afară de aceasta mama sa este invalid de gradul II fiind diagnosticată cu epilepsie.

A mai indicat că, deși a depus cerere de examinare a cauzei în procedura simplificată prevăzută de art.364¹ Cod procedură penală, nu este de acord cu pedeapsa aplicată.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 26 septembrie 2018, apelul declarat a fost admis, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Suvac Marian a fost recunoscut vinovat și condamnat:

- în baza art.320¹ Cod penal, pe episodul din 13.01.2017, la 1 an închisoare;
- în baza art.320¹ Cod penal, pe episodul din 02.06.2017, la 1 an închisoare;
- în baza art.320¹ Cod penal, pe episodul din 26.10.2017, la 1 an închisoare;
- în baza art.320¹ Cod penal, pe episodul din 09.12.2017, la 1 an închisoare.

Conform prevederilor art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate i-a fost stabilită pedeapsa de 2 ani închisoare.

În temeiul art.85 alin.(1) Cod penal, prin cumul de sentințe la pedeapsa aplicată s-a adăugat parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Bălți din 09.03.2016, i-a fost stabilită lui Suvac Marian pedeapsa definitivă de 2 ani 6 luni închisoarea, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În rest, celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute fără modificări.

5. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut, că cercetarea judecătorească s-a efectuat în procedură simplificată în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, astfel legalitatea sentinței atacate a fost verificată sub aspectele de drept: dacă există erori procesuale și dacă măsura de pedeapsă este stabilită în limitele legii.

Instanța de apel a constatat că prima instanță corect a reținut în sarcina inculpatului Suvac Marian comiterea faptelor infracționale descriindu-le în corespundere cu circumstanțele de drept și de fapt constatate la caz, totuși în partea dispozitivă a sentinței a indicat că, inculpatul Suvac Mariana a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzută de art.320¹ Cod penal și în baza acestei legi i s-a stabilit pedeapsa sub formă de: pentru episodul din 13.01.2017 - 1 an închisoare; pentru episodul din 02.06.2017 - 1 an închisoare; pentru episodul din 26.10.2017 - 1 an închisoare; pentru episodul din 09.12.2017 - 1 an închisoare, astfel prima instanță nu a stabilit pedeapsa în baza art.320¹ Cod penal pentru fiecare infracțiune în parte.

De asemenea, instanța de apel a reținut că în privința inculpatului este posibil de a stabili o pedeapsă mai mică decât cea stabilită de instanța de fond.

În continuare instanța de apel a specificat că potrivit materialelor cauzei inculpatul are la întreținere 5 copii minori, circumstanță care face instanța să-i mai acorde o șansă stabilindu-i o pedeapsă cu închisoare cu executare reală, însă cu aplicarea prevederilor art.art.84 și 85 Cod penal, mai mică decât cea stabilită de prima instanță.

Instanța de apel a reținut că reieșind din circumstanțele constatate a stabili lui Suvac Marin prin prisma art.84 alin.(1) Cod penal pedeapsă sub formă de închisoare pe termen de 2 ani închisoare, iar prin cumul de sentințe la pedeapsa stabilită a adăuga parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Bălți din 09.03.2016 stabilindu-i lui Suvac Marian pedeapsa definitivă sub formă de 2 ani 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei stabilite în penitenciar de tip semiînchis, pedeapsă pe care instanța de apel a considerat-o echitabilă faptelor infracționale săvârșite și fiind în corespundere cu împrejurările cauzei, care va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului.

6. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recursuri ordinare:

6.1. Inculpatul, prin care, neinvocând nici un temei de drept prevăzut de art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă, considerând că instanțele de judecată eronat i-au individualizat pedeapsa contrar prevederilor legale.

Consideră că temei pentru aplicarea unei pedepse mai blânde servește următoarele fapte a recunoscut vina, în instanța de judecată a solicitat examinarea cauzei în temeiul art.364¹ Cod de procedură penală, recunoscând toate probele acumulate în faza de urmărire penală, are la întreținere 5 copii minori, iar în afară de aceasta mama sa este invalid de gradul II fiind diagnosticată cu epilepsie, solicitând să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă.

6.2. Avocatul Puțuntica Eric în numele inculpatului, invocând temeiurile de recurs din art.427 alin.(1) pct.6), 10) și 11) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei

instanței de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă, cu suspendarea condiționată a executării ei pe termen de probațiune, considerând că instanțele de judecată eronat au individualizat pedeapsa contrar prevederilor legale.

În argumentarea recursului a invocat instanțele de judecată au comis o eroare gravă prin faptul că au neglijat în totalitate prevederile Legii nr. 210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25 – a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Astfel, la stabilirea pedepsei, instanțele de judecată au aplicat prevederile art.85 alin.(1) Cod penal, stabilind cumulul de sentințe la pedeapsa stabilită și adăugând partea neexecutată a sancțiunii din sentința Judecătorei Bălți din 09.03.2016, neglijând în acest sens prevederile Legii nr. 210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25 – a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

În opinia recurentului, instanțele de judecată urmau să-i aplice inculpatului o pedeapsa mai blândă, neprivativă de libertate, pe motiv că pe parcursul urmăririi penale și la examinarea cauzei a recunoscut vina și s-a căit sincer de cele comise, a solicitat examinarea cauzei în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, are la întreținere 5 copii minori, fiind posibil și rațional de ai fi stabilit o pedeapsă mai blândă, cu suspendarea condiționată a executării ei pe termen de probațiune.

7. În conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursurilor declarate, menționând că acestea urmează a fi declarate inadmisibile, ca vădit neîntemeiate, cu menținerea deciziei instanței de apel.

La fel, procurorul menționează în referință că în privința lui Suvac Marin nu poate fi aplicată Legea nr. 210, odată ce acesta cade sub incidența restricțiilor prevăzute de art.10 alin.(1) lit. d) Cod penal.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinar declarate, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestora, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, potrivit căreia instanța examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că cererea este vădit neîntemeiată.

Potrivit art.424 alin.(2) Cod de procedură penală instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art.427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate corespunzător de către recurent. Prin urmare, recursul este declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat, atunci când titularul acestuia invocă în cerere temeiuri care în mod evident nu sunt subsecvente circumstanțelor speței analizate.

Având în vedere că, din cuprinsul recursurilor declarate se reține, că recurenții invocând temeiuri similare de casare a deciziei instanței de apel, Colegiul penal se va expune în cumul asupra soluției de inadmisibilitate adoptate în privința acestora.

Colegiul penal relevă că, analizând recursurile declarate, constată că titularii acestora critică modul în care instanțele de judecată au dispus stabilirea și executarea pedepsei de către inculpat.

În recursurile declarate recurenții consemnează că inculpatul s-a căit sincer de cele săvârșite și a solicitat aplicarea unei pedepse mai blânde în privința sa, dat fiind că a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, a recunoscut vina de la începerea urmăririi penale, are la întreținere 5 copii minori, iar o pedeapsă mai blândă își va atinge scopul de corectare și reeducare a lui Suvac Marin.

În același timp, instanța de recurs constată că, recurenții sunt de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de fond, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor reținute în sarcina inculpatului, respectiv în această parte Colegiul nu se va expune.

La acest capitol Colegiul penal atestă că, potrivit art.61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor, având drept scop restabilirea echității sociale.

Conform art.75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă, iar la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată are obligația să țină cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Totodată, pedeapsa are drept scop și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane. Ca măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului. Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizată în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare. Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Colegiul penal menționează că la stabilirea pedepsei inculpatului Suvac Marin, instanța de apel a ținut cont pe deplin de principiile de aplicare a pedepsei penale prevăzute de art.61 Cod penal, de criteriile generale de individualizare a pedepsei, stipulate în art.75 Cod penal, de toate circumstanțele cauzei care atenuază răspunderea, inclusiv de cele enumerate de recurenți în recursuri, de persoana inculpatului, de influența pedepsei aplicate asupra corijării și reeducării acestuia.

Mai mult, la numirea pedepsei inculpatului, instanța de apel a ținut cont de prevederile art.364¹ Cod de procedură penală, acesta beneficiind de o reducere cu o treime din limita de pedeapsă prevăzută de lege, adică din maximumul și din minimumul prevăzut de sancțiunea normei penale în baza căreia a fost condamnat.

Astfel, temeiul invocat de recurenți, precum că instanța de apel a ignorat principiul individualizării pedepsei penale și nu a ținut cont de circumstanțele atenuante prezente în

cauză, nu pot servi drept temei de casare a hotărârii judecătorești, din motiv că circumstanțele invocate de recurenți, precum: recunoașterea vinei, căința sinceră, lipsa circumstanțelor agravante, au fost luate în considerație de instanță la numirea pedepsei.

Colegiul penal notează că, legiuitorul acordă dreptul instanței, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, de a decide de la caz la caz, posibilitatea aplicării pedepsei vinovatului cu suspendarea condiționată a executării ei și nicidecum nu o obligă în acest sens. Din examinarea condițiilor în care poate fi acordată suspendarea executării pedepsei, rezultă că aceasta nu este un drept al vinovatului, ci o facultate pentru instanța judecătorească, care este liberă să aprecieze dacă este sau nu cazul să o acorde.

Din speța dată, rezultă că instanța de apel a considerat rațional ca inculpatul să execute real pedeapsa stabilită, motivând-și soluția adoptată, indicând din care motive a ajuns la concluzia că corijarea și reeducarea acestuia este posibilă doar cu aplicarea pedepsei închisorii reale.

Astfel, Colegiul penal conchide că concluzia instanței de apel corespunde circumstanțelor cauzei și criteriilor de stabilire a pedepsei, aceasta fiind echitabilă, proporțională faptelor săvârșite și individualizată conform prevederilor legale.

Din acest punct de vedere se constată că, de fapt, în cauză nu s-a comis eroarea de drept la care fac referință recurenții și, deci, nu persistă temeiul de casare a soluției adoptate, și stabilirea în privința inculpatului a unei pedepse mai blânde, cu aplicarea prevederilor art.90 Cod penal.

De asemenea, Colegiul penal consideră că criticele invocate de partea apărării privind aplicarea amnistiei față de inculpatul Suvac Marin, urmează a fi respinse, pentru următoarele considerente.

În primul rând, Colegiul expune că, făcând referire la prevederile art.10 alin.(1) lit. d) din Legea nr. 210 din 29 iulie 2016 cu privire la amnistie în legătură cu aniversarea a 25 de la proclamarea independenței Republicii Moldova, nu pot fi aplicate persoanelor care sunt bănuite, învinuite, inculpate sau condamnate pentru săvârșirea infracțiunii prevăzută la art.320¹ Cod penal, respectiv inculpatul nu cade sub incidența Legii nr.210.

Colegiul penal conchide că, la caz, nu se constată vreun temei pentru casarea soluției instanței de apel, iar pedeapsa, astfel cum a fost stabilită de către instanța de apel, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art.61 alin.(2) Cod penal de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și de prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni din partea acestuia și a altor persoane.

În temeiul celor expuse, instanța de recurs conchide că în speța dată, n-a fost constatată prezența unor erori de drept, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei atacate, impunându-se în consecință declararea inadmisibilității recursurilor declarate, ca fiind vădit neîntemeiate.

9. În temeiul art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către inculpatul Suvac Marian și de către avocatul Puțuntica Eric în numele acestuia, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 26 septembrie 2018, în cauza penală privindu-l pe **Suvac Marian xxxx**, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la 28 februarie 2019.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac